

Keskkonnaameti Viru regioon
Kunderi 18, 44307 Rakvere

Cc: Maavalla koda, Maausuliste Viru koda, Väike-Maarja põllumeeste selts, Väike-Maarja vald, Siseministeeriumi
usuasjade osakond, EVT põlisrahvaste sihtasutus

20.12.2010

Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskiri

Esitame Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja muudatusettepanekud, et tagada vastavalt looduskaitseseadusele kultuurilooliselt väärtusliku looduskeskonna (ajaloolise loodusliku pühapaiga) kaitsmine ning aidata kaasa selle loodusvarade säästlikule kasutamisele.

Ebavere mäe kultuurilooliste väärtuste säilimine ja kasutamine on otseselt seotud selle looduskeskonna seisundi ja seal toimuvate tegevustega. Seetõttu on hädavajalik, et mäe kultuurilooliste väärtuste kaitse eesmärk ja tingimused on sätestatud Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskirjas. Kuna Ebavere mägi on ajalooline looduslik pühapaik, mis on sakraalobjektina kasutusel ka praegu, peab kaitse-eeskiri olema kooskõlas põhiseaduse usuvabaduse sätetega ning IUCNi pühapaikade haldamise juhendiga.

Taust

Ebavere hiemägi on ajalooline looduslik pühapaik, mille piirid kattuvad üldjoontes kaitse-eeskirja eelnõu lisas esitatud kaitseala sihtkaitsevööndiga. Tegemist on erakordselt tähtsa ja tähendusliku pärimusliku sakraalobjektiga, mis koondab lisaks loodusväärtustele ka vaimse ja materiaalse kultuuripärandi väärtusi.

Eesti ajaloolised looduslikud pühapaigad on üle-euroopalise tähtsusega pärand. Mitte kusagil mujal läänepoolses Euroopas pole looduslikud pühapaigad ja nendega seotud traditsioonid säilinud nii hästi kui Eestis. Seejuures on möödunud okupatsioonisajandite ja -kümnendite jooksul valdav enamus meie pühapaikadest saanud tõsiselt kannatada. Põlise metsaga kaetud hiiekohti nagu seda on Ebavere hiemägi, leidub Eestis vaid üksikuid. Nende seas on Ebavere hiemägi seotud rahvapärимuse, ja rahvuskultuurilise tähenduslikkuse poolest erakordne.

Ebavere hiemäe väärtus pole üksnes minevikuline, vaid seda paika mõtestavad ja kasutavad hiina praegu inimesed, kes järgivad oma esivanemate maausulisi traditsioone. Ebavere mäe kui ajaloolise loodusliku pühapaigaga seotud vaimse kultuuripärandi traditsioonid nagu: mõtlus, vaimujõu kogumine, ravimine, eraviisiline ja ühine palvetamine, nõu pidamine, rahvakalendri tähtpäevade tavade järgimine, pühapaigaga visuaalses ja mentaalses kaugsidemes olemine on ühtlasi ajaloolise maausu traditsioonid. Nende järgimiseks on vaja looduslikus seisundis ajaloolist looduslikku pühapaika, mille taimestik on arenenud ja areneb jätkuvalt ilma inimese aktiivse sekkumiseta. Sellises paigas ei või toimuda intensiivset kõrvalist inimtegevust, näiteks sportimist, meelelahutuslikku, ärilist vm tegevust.

Juhime tähelepanu, et teadaolevalt võeti Ebavere mägi 1959. aastal looduskaitse alla eeskätt selle kultuuriloolise väärtuse tõttu - tegemist oli ajaloolise loodusliku pühapaigaga. Tollal valitsev võõrideoloogia ei soosinud usulistel põhjustel püha mäe tegeliku kaitse-eesmärgi sätestamist ning seetõttu keskenduti ametlikult üksnes mäe loodusväärtustele.

2006. aastast alates on Väike-Maarja vald Ebavere mäel sportimisvõimalusi arendanud. Sellega seoses korraldatakse pühapaigas mitmesuguseid massispordivõistlusi ning hiemäele viivad rajad on talvehooajal jalakäijatele suletud.

2006. a juulis ja 2009. a 12.02. teostatud mõõtmistulemuste kohaselt on hiiemetsa rajatud suusaradade laius 4 – 10 m. Radade ristumiskohas ületab lagedaks raiutud alade läbimõõt 20 m. Hiemäe Natura alasse jäävas piiranguvööndis, samuti sihtkaitsevööndis on jälgitavad masinaga teostatud mullatööde jäljed. Näha on radade kõrvale metsa alla lükatud kive ja kände, mullakuhilaid ning maapinna süvendamisest tekkinud läbilõikeid. Vaatlused on jäädvustatud fotodel. Valiku fotosid leiab aadressil:

<http://www.maavald.ee/maausk.html?rubriik=90&id=3023&op=lugu>

Raie- ja mullatööde ning elektriliinide rajamise käigus on kahjustatud pühapaiga võimalikku arheoloogilist kultuurikihti ning selle esteetilist väärtust. Mäel korraldatavad spordiüritused takistavad ajalooliste tavade järgimist ning

ohustavad inimeste elu ja tervist. Kõnealused tegevused on rikkunud ja rikuvad jätkuvalt vaimse kultuuripärandi avaldumiseks ning usutalituste korraldamiseks vajalikke tingimusi.

Õiguslik alus

Looduskaitseseaduse üheks peaeesmärgiks on § 1 lõige 2 kohaselt kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtusliku looduskeskonna või selle elementide säilitamine. Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskiri jätab praegu kultuuriloolised väärtused kaitseta ning ei ole selles osas kooskõlas looduskaitseseadusega.

Praegu kehtiv looduskaitseseadus peab vajalikuks kaitsta loodusväärtuste kõrval ka looduses asuvaid kultuuriväärtusi, antud juhul siis ajaloolist looduslikku pühapaika. Lisaks on looduskaitseseaduse üheks peaeesmärgiks loodusvarade kasutamise säästlikkusele kaasaaitamine (§ 1, 3). Rahvusvaheline looduskaitsealiit (IUCN) on looduskaitsealade valitsejatele jt ametnikele mõeldud looduslike pühapaikade haldamise juhendis¹ toonud esile, et ökosüsteemi teenuste hulgas on looduslike pühapaikade pakutavad kultuurilised ja vaimsed teenused paljude inimeste vaimse heaolu jaoks väga suure tähtsusega. Selle kohaselt on Ebavere mäe legaalne käsitlemine ning kasutamine ajaloolise loodusliku pühapaigana seal asuvate loodusvarade loodussäästlik kasutamine. On hädavajalik, et Ebavere kaitse-eeskiri määratlaks selle kultuurilis-vaimse ressursi olemasolu ja kasutamise ühemõtteliselt.

Kuna Ebavere mägi on kasutusel loodusliku pühapaigana, peab selle kaitse-eeskiri olema kooskõlas põhiseaduse § 40 sätestatud inimeste ühe põhiõiguse – usuvabaduse sätetega. Selle kohaselt: „Igaühel on vabadus nii üksinda kui ka koos teistega, avalikult või eraviisiliselt täita usutalitusi, kui see ei kahjusta avalikku korda, tervist ega kõlblust.” Ebavere mäe kaitse-eeskiri ei või lubada või keelata tegevusi, mis takistavad maausuliste talituste täitmist muudel põhjustel, kui on sätestatud põhiseaduses. Seega ei saa mäe sihtkaitsevööndis lubada näiteks jahipidamist, mootorsõidukitega liiklemist ning raietöid.

Eesti riik liitus 2008. a IUCNi looduslike pühapaikade juhendiga looduskaitsealade valitsejatele jt ametnikele. Juhend sätestab selged suunised looduslike pühapaikade kaitse kavandamiseks ning haldamiseks. Selle kohaselt tuleb: muuta kaitsealade kaitsekorralduskavasid viisil, mis tagab nende piires asuvate looduslike pühapaikade kaitse (suunis 2.1.); teha tihedas koostöös põliste eestkostjatega ning nende õigusi austades kaitsekorra kavandamise osalusprotsessi käigus kindlaks kaitsealadel ja nende lähikonnas asuvate pühapaikade asukoht, laad, kasutamine ja haldamise korraldus (suunis 2.2); ümbritseda looduslikud pühapaigad tugi-, puhver- ja üleminekuvöönditega (suunis 2.5); kasutada maa, vee ja elustiku ressursside tervikliku kaitse põhistrateegiana ökosüsteemset lähenemisviisi, mis toetab õiglast säästvat kasutamist ja kaitset ning hõlmab ka kultuurilisi ja vaimseid väärtusi (suunis 2.7); võtta kasutusele abinõud looduslike pühapaikade tahtmatu või tahtliku rüvetamise vastu ning vajaduse korral toetada kahjustatud paikade ja nende pühaduse taastamist (suunis 5.8); õppida tundma looduslike pühapaikade haldamise traditsioonilist korraldust ning võimaldada ja soodustada selle jätkumist (suunis 6.1); kasutada looduslike pühapaikade haldamisel õigustepõhist lähenemisviisi, mis austab peamisi inimõigusi, õigust usuvabadusele ja usutalituste täitmise vabadusele ning vastavalt õigust eneseteostusele, omavalitsusele ja enesemääramisele (suunis 6.3); toetada riiklikus kaitstavate alade raamistikus eestkostjate õigusi autonoomselt hallata oma pühapaiku ning kaitsta neid vastanduvate peavooluväärtuste pealesurumise eest (suunis 6.4).

Kaitse-eeskirja puudused

Kaitse-eeskiri ei sätesta kaitseala eesmärgina kultuuripärandi kaitset ning selle avaldumiseks vajalikke tingimusi. Sihtkaitsevööndis on lubatud tegevused, mis häirivad pühapaiga kasutamist ning kahjustavad pühapaika: metsasaaduste varumine, sõidukitega sõitmine, sportimine ning koosluste kujundamine. Lubatud jahipidamine,

¹ Wild, R. and McLeod, C. (eds.), (2008) Sacred Natural Sites: guidelines for protected area managers, Best Practice Protected Areas Guidance Series No. 16, IUCN, Gland. Juhend inglise keeles:

http://cmsdata.iucn.org/downloads/pa_guidelines_016_sacred_natural_sites.pdf Juhendi suunised eesti keeles:

<http://www.fl.ut.ee/848161>

sõidukite liiklemine ning spordivõistlused ohustavad otseselt pühapaigas usutalituste korraldajate tervist ja elu. Ette pole nähtud pühapaika reostavate spordiradade sulgemist ning elektriliinide lammutamist. Piiranguvööndis lubatud lageraie ja helivõimenduse kasutamine ohustavad pühapaiga rahu.

Et viia kaitseala kaitse-eeskirja kooskõlla põhiseaduse, looduskaitse-eeskirja ning IUCNi juhendiga, teeme allolevad ettepanekud.

Ettepanekud Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja muutmiseks

1. Lisada § 1. (1.) 5: ajaloolise loodusliku pühapaiga ning sellega seotud kultuuripärandi kaitse.
2. Sõnastada § 4 (1): Inimestel on lubatud viibida kogu kaitsealal; korjata marju ja seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi piiranguvööndis.
3. Sõnastada § 4 (4) viisil, mis keelustab sõidukitega sõitmise kogu sihtkaitsevööndis, v.a päästetöödel ning kõrvaliste rajatiste lammutamisel.
4. Kustutada § 4 (5).
5. Sõnastada § 10 (1): Sihtkaitsevöönd on kaitseala maa-ala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks ning loodusliku pühapaigaga seotud kultuuripärandi kaitsmiseks.
6. Sõnastada § 11: Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on: (1) elustiku vaba suksessiooni tagamine, maastikuilme säilitamine ning haruldaste liikide ja pinnavormi kaitse; (2) loodusliku pühapaigaga seotud ajalooliste traditsioonide järgimiseks vajalike tingimuste tagamine.
7. Sõnastada § 12: (1) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud: 1) olemasolevate rajatiste lammutamine; 2) uute rajatiste rajamine ning hooldamine loodusliku pühapaigaga seotud traditsioonide järgimise tarbeks.
8. Lisada § 13: 3) spordi- jm rahvaürituste korraldamine, mis pole vajalikud pühapaigaga seotud ajalooliste traditsioonide järgimiseks.
9. Sõnastada § 15: Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on: (1) elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine; (2) ajaloolise loodusliku pühapaiga turbeala tagamine.
10. § 16: jätta välja lageraie lubamine.
11. § 17 lisada: 6) lageraie; 7) helivõimenduse kasutamine.

Lisa 1 Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja terviktekst muudatusettepanekutega

Ahto Kaasik
Tartu Ülikooli looduslike pühapaikade keskus

56 686 892

ahto.kaasik@ut.ee

<http://www.fl.ut.ee/hiis>

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Tallinn, Toompea

...2010 nr

Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse „Looduskaitseseaduse” § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED**§ 1. Ebavere maastikukaitseala kaitse-eesmärk**

(1) Ebavere maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:

- 1) pinnavormi – Ebavere oosi, metsakoosluste ja kaitsealuste liikide kasvukohtade kaitse;
- 2) elupaigatüübi, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas, – rohunditerikaste kuusikute (9050)³ kaitse;
- 3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi – karvase maarjalepa (*Agrimonia pilosa*) ja tema kasvukohtade kaitse;
- 4) taimeliigi – varju-püsikluste (*Bromus benekenii*) ja tema kasvukohtade kaitse;
- 5) ajaloolise loodusliku pühapaiga ning sellega seotud kultuuripärandi kaitse.⁴

(2) Kaitsealune maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal kehtivad „Looduskaitseseaduses” sätestatud piirangud selles määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Vao ja Ebavere külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2.peatükk
KAITSEALA KAITSEKORD**§ 4. Lubatud tegevus**

(1) Inimestel on lubatud viibida kogu kaitsealal; korjata marju ja seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi piiranguvööndis. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal on viibimine lubatud arvestades „Asjaõigusseaduses” ja „Looduskaitseseaduses” sätestatut.

(3) Telkimine ja lõkketegemine on lubatud kohtades, mis on selleks kaitseala valitseja nõusolekul ettevalmistatud ja tähistatud.

(4) Sõidukiga sõitmine on lubatud radadel. Sõidukiga sõitmine väljaspool radasid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusel, piiranguvööndis maatulundusmaal metsamajandustöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel. Sihtkaitsevööndis on lubatud sõidukitel sõita üksnes päästetöödel nng olemasolevate rajatiste lammutamisel.

~~(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine.~~

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja kõlviku sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) ehitada väikeehitisi;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee-erikasutusluba või ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.
- (2) Kui tegevust ei esitatud kaitseala valitsejale kooskõlastamiseks või tegevuses ei arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt „Haldusmenetluse seadusele“ õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.
- (3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 10. Sihtkaitsevööndi määratlus

~~(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala maa-ala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks ning loodusliku pühapaigaga seotud kultuuripärandi kaitsmiseks. Sihtkaitsevöönd on kaitseala maa-ala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.~~

- (2) Kaitsealal on Ebavere mäe sihtkaitsevöönd.

§ 11. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

~~Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning haruldaste liikide, nende elupaikade ja pinnavormi kaitse: (1) elustiku vaba suktsessiooni tagamine, maastikuilme säilitamine ning haruldaste liikide ja pinnavormi kaitse; (2) loodusliku pühapaigaga seotud ajalooliste traditsioonide järgimiseks vajalike tingimuste tagamine.~~

§ 12. Lubatud tegevus

- (1) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- ~~1) olemasolevate rajatiste lammutamine;~~
- ~~2) uute rajatiste rajamine ning hooldamine loodusliku pühapaigaga seotud traditsioonide järgimise tarbeks.~~
- ~~1) hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks;~~
- ~~2) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;~~
- ~~3) olemasolevate rajatiste hooldustööd ning uute rajatiste rajamine kaitseala tarbeks.~~

- (2) Lubatud on kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine paikades, mis on selleks kaitseala valitseja nõusolekul ettevalmistatud ja tähistatud. Ettevalmistamata kohas ja rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 13. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus, välja arvatud käesoleva määrusega lubatud tegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesoleva määrusega lubatud tegevus.
- ~~3) spordi- jm rahvaürituste korraldamine, mis pole vajalikud pühapaigaga seotud ajalooliste traditsioonide järgimiseks.~~

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 14. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Ebavere piiranguvöönd.

§ 15. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on:

- 1) elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine;
- 2) ajaloolise loodusliku pühapaiga turbeala tagamine.

§ 16. Lubatud tegevus

(1) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud uuendusraie, mille juures peab arvestama järgmisi tingimusi:

~~1) lageraie on lubatud üksnes kuusikutes uue metsapõlve tekke soodustamiseks võimalusel põhja-lõunasuunaliste lankidena, kusjuures raielangi pindala ei ületa 0,5 hektarit;~~

~~2) uus lageraie lank on lubatud eelmise kõrvale pärast eelmise langi uuenemist kasvukohale sobivate metsamoodustavate puuliikidega;~~

~~3) looduslikule uuenemisele kaasaaitamiseks on lubatud alusmetsa raie koos maapinna mineraliseerimisega lappidena, vältides erosiooniohtu nõlvadel.~~

§ 17. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on lisaks käesoleva määruse §-s 5 nimetatud tegevusele keelatud:

1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine, välja arvatud rajatiste ehitamine kaitseala tarbeks kaitseala valitseja nõusolekul;

2) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu kuiva ilmaga.

3) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine;

4) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;

5) uue maaparandussüsteemi rajamine;

6) lageraie;

7) helivõimenduse kasutamine.

5. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 29. oktoobri 1998. a määrus nr 246 „Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine“ (RT I 1998, 98/99, 1580; 2009, 7, 48) tunnistatakse kehtetuks.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 08.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003 lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

² Ebavere maastikukaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1959. a korraldusega nr 331-k „Maastiku üksikelementide, dendraariumide ja katsekultuuride ning viljapuude ja viljapuuaedade riikliku kaitse alla võtmisest“ (ENSV Teataja 1959, 29, 160) kaitse alla võetud maastiku üksikelemendi Ebavere mäe baasil.

Vabariigi Valitsuse 29. oktoobri 1998. a määrusega nr 246 „Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine“ moodustati Ebavere maastikukaitseala (RT I 1998, 98/99, 1580; 2000, 30, 176).

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 punkti 2 alapunktist 31 hõlmab kaitseala Ebavere loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

Määruse seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi kodulehel www.envir.ee.

³ Sulgudes on siin kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale I. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtis elupaigatüüp.

⁴ Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (möötkava 1:10 000) LEST 91 1mm täpsusega projektsioonis ja Maakatastri andmeid seisuga märts 2009. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).